

Ο χώρος της ΔΕΘ όπως είναι σήμερα

...και μετά την υλοποίηση της πρότασης

Η ολική επαναφορά της ΔΕΘ

Πρόταση ανάπλασης που θα συνδυάζει μητροπολιτικό πάρκο με εκθεσιακές, πολιτιστικές και αθλητικές δράσεις

**ΤΩΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ -
BERNARD CUOMO**
αρχιτεκτόνων

Η Διεθνής Εκθεση αποτελεί τη σημαντικότερη εξωστρεφή δραστηριότητα που έχει αναπτύξει η πόλη της Θεσσαλονίκης από την απελευθέρωσή της, το 1912. Σήμερα ο ρόλος των διεθνών εκθέσεων έχει αλλάξει, καθώς η άλλοτε σημαντική τους λειτουργία συνεχώς αποδυναμώνεται από τις ψηφιακές τεχνολογίες και την ταχύτατη ροή της ενημέρωσης και της πληροφορίας που επιτυγχάνουν.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αλλά βιώνοντας και τα δικά της, «ελληνικού τύπου» προβλήματα, η ΔΕΘ, όχι μόνο δεν εκσυγχρονίζεται για να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες, αλλά φθίνει σταδιακά και αργοπεθαίνει. Η ΔΕΘ αποτελεί πλέον μια φθίνουσα λειτουργία και ο χώρος της μία νεκρή ζώνη στην καρδιά της πόλης. Η συζήτηση που εδώ και καιρό έχει ανοίξει για τη μετεγκατάστασή της προπαθεί να απαντήσει στις ανάγκες της πόλης για «πράσινες ανάσες» και στο θέμα της αξιοποίησης μιας σημαντικής κεντρικής έκτασης για αστικές λειτουργίες.

Σήμερα όμως το θέμα της μετεγκατάστασης φαντάζει ακατόρθωτο, δεδομένης της αδυναμίας εξεύρεσης κεφαλαίων για τη μεταφορά στη Σίνδο. Ταυτόχρονα όμως, σε μια περίοδο τόσο μεγάλης οικονομικής ύφεσης, η πόλη θα πρέπει να επιδιώκει συνεχώς την αξιοποίηση όλων των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και να μην ακυρώνει με μεγάλη ευκολία τα σημαντικά της «κεφάλαια». Και η ΔΕΘ, με τη διαχρονική της παρουσία στη συγκεκριμένη θέση, είναι ένα από αυτά τα «κεφάλαια» που μπορούν να συμβάλουν σε μια σύγχρονη, εναρμονισμένη με τις σημερινές συνθήκες, οικονομική, πολιτιστική και τεχνολογική ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης.

Ο χώρος της ΔΕΘ είναι έντονα χαραγμένος στη συνείδηση της πόλης, αποτελεί ένα ισχυρό τοπίο της συλλογικής μνήμης που ακόμη κι εάν αλλάξει η χρήση του, και για πολλά χρόνια μετά, θα συνεχίσει να αναφέρεται από τους πολίτες ως «χώρος της Εκθεσης». Συμβαίνει συχνά, αρκεί να σκεφτούμε πόσα τοπωνύμια «αρνούνται» πεισματικά να αλλάξουν.

Το πάρκο της πόλης

Παράλληλα με τον προβληματισμό για το ρόλο της ΔΕΘ στις νέες συνθήκες, θα πρέπει να αναρωτηθούμε για την ταυτότητα που θα μπορούσε να έχει ένας μεγάλος χώρος πρασίνου στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Μπορεί ένα σύγχρονο κεντρικό αστικό πάρκο να έχει τα χαρακτηριστικά των πάρκων του 19ου αιώνα, σήμερα που οι οικονομικές συνθήκες και οι συνήθειες των χρηστών τους είναι τόσο διαφορετικές; Το Central Park της Νέας Υόρκης αποφασίστηκε και σχεδιάστηκε το 1857, το Hyde Park του Λονδίνου το 1851, ενώ το «Δάσος της Βουλώνης» το 1852 στο πλαίσιο των μεγάλων αναπλάσεων του βαρόνου Haussmann για το Παρίσι. Οι πόλεις που σήμερα έχουν την τύχη να διαθέτουν πολύτιμη κεντρική αστική γη, συνήθως ανακυκλώνοντας μια παλιά χρήση, αντιμετωπίζουν τελείως διαφορετικά τη σχέση του πρασίνου με τις

διαφορές λειτουργίες.

Απαντώντας σε όλο τον παραπάνω προβληματισμό, η πρόταση για τη δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Θεματικού Πάρκου συνδυάζει το εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο με ένα μεγάλο αστικό πάρκο που θα καλύπτει το σύνολο των 190 στρεμμάτων της σημερινής έκτασης της ΔΕΘ. Στόχος είναι να μετατραπεί ένας θύλακας αποκλεισμού σε συγκριτικό πλεονέκτημα, να δημιουργηθεί μια πρότυπη πράσινη νησίδα που ο σχεδιασμός της θα αξιοποιεί και θα αναδεικνύει την αναπτυξιακή, περιβαλλοντική και τεχνολογική διάσταση ενός στρατηγικού εγχειρήματος.

Σε μία πόλη όπου δεν μπορούμε να χωροθετήσουμε χρήσεις σε υπόγειες κατασκευές λόγω αρχαιοτήτων, προτείνουμε τη δημιουργία ενός νέου ανάγλυφου, ενός χαμηλού λόφου, στα σπλάχνα του οποίου θα κατασκευαστεί το εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο, ενώ η συνολική επιφάνεια των 180.000 τ.μ. θα καλυφθεί με χώρους πρασίνου.

Διατηρώντας και αναδεικνύοντας τον άξονα - χάραξη του Hebrard καθώς και τις βασικές υποδομές του χώρου (Παλιό ντε Σπορ, συνεδριακό κέντρο «Ι. Βελλίδης», Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και οι Πύλες), ο υπόλοιπος χώρος αποτελεί ένα συνεχές πράσινο έδαφος με διά-

σπαρτα μεγάλα κυκλικά «αίθρια» που φωτίζουν και κάνουν αισθητή την παρουσία του υπόσκαφου χώρου.

Το «νέο έδαφος» της ΔΕΘ θα φιλοξενεί στο εσωτερικό του όλες τις νέες σύγχρονες χρήσεις του συμπεριλαμβανομένων και 1.500 θέσεων στάθμευσης. Το νέο πράσινο έδαφος αποδίδεται ολοκληρωτικά στην πόλη, δεν αποτελεί πλέον θύλακα αποκλεισμού, αλλά θα ανακουφίσει περιβαλλοντικά το κέντρο της Θεσσαλονίκης λειτουργώντας ως ένας χώρος συνέχειας του πρασίνου από το Σέιχ Σου μέχρι τη θάλασσα.

Η εξοικονόμηση κόστους από μια δαπανηρή και προβληματική μετεγκατάσταση δίνει τη δυνατότητα υποστήριξης ενός στρατηγικά σημαντικού έργου για την πόλη που θα συνδυάζει μια σύγχρονη προοπτική για τη ΔΕΘ και την εξασφάλιση πολύτιμου πρασίνου εδάφους. Δίνει επίσης τη δυνατότητα να αναπτυχθεί μια αστική νησίδα υψηλής τεχνολογίας και πρότυπου περιβαλλοντικού σχεδιασμού σε θέματα σχεδιασμού και διαχείρισης του δημόσιου χώρου, εξοικονόμησης πόρων, διαχείρισης απορριμμάτων και ενεργειακής αυτονομίας. Μια πρότυπη νησίδα που θα λειτουργεί ως ένα μικρο-οικοσύστημα, ένα υβριδικό ενδιάμεσο μεταξύ αστικού και φυσικού.